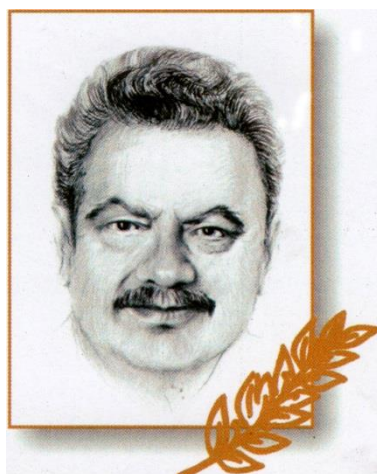

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Філологічний факультет
Кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Збірник наукових праць

Випуск 13

Рівне – 2023

УДК: 81. Л 59
ББК: 81.2 Укр.

Затверджено до друку вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 10 від 28 вересня 2023 року)

Рецензенти:

Лесюк М. П., доктор філологічних наук, завідувач кафедри слов'янських мов Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника;

Ніколасенко Л. І., кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник відділу слов'янських мов Інституту мовознавства імені О. О. Потебні;

Деменчук О. В., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романо-германської філології Рівненського державного гуманітарного університету.

Редакційна колегія:

Адах Н. А., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (*заст. гол. ред.*);

Архангельська А. М., докт. філол. н., професор кафедри славистики (секція україністики) Університету ім. Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка);

Вокальчук Г. М., докт. філол. н., професор кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Вокальчук Є. Л., канд. пед. н., доцент, завідувач навчально-методичного кабінету Рівненського економіко-технологічного коледжу НУВГП;

Волос Н. П., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (*гол. ред.*);

Гаврилюк Н. В., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (*заст. гол. ред.*);

Кірілкова Н. В., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Кузьмич О. О., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Максимчук В. В., канд. філол. н., доцент, завідувач кафедри української мови і літератури НУ «Острозька академія»;

Медведь В.В., здобувач ступеня в/о PhD кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Мороз Л. В., канд. філол. н., професор, завідувач кафедри іноземних мов РДГУ;

Ніколайчук Г. І., канд. пед. н., професор, декан філологічного факультету РДГУ;

Ричагівська Ю. Є., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (*заст. гол. ред.*);

Совтис Н. М., докт. філол. н., професор, завідувач кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Шкарбан Т. М., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ.

Л 59 **Лінгвістичні студії молодих дослідників**: Збірник наукових праць. Рівне : РДГУ. Вип. 13. 2023. 226 с.

До збірника увійшли статті студентів і магістрантів, аспірантів, кандидатів і докторів філологічних наук. У працях розглянуто актуальні питання граматики сучасної української мови, лексикології, неології, лінгводидактики.

Для викладачів, аспірантів, студентів-філологів, учнів шкіл.

Відповідальна за випуск – канд. філол. наук, доцент Н. П. Волос.

Видання здійснено в межах наукового проєкту кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету «*Лінгвістичні студії молодих дослідників*».

Лобач Валерія

(Наукові керівники – Вокальчук Г. М., доктор філологічних наук, професор; Гаврилюк Н. В., кандидат філологічних наук, доцент; Слотницька І. В., учителька української мови та літератури Володимирецького ліцею «Колегіум» Володимирецької селищної ради)

НЕОЛОГІЗМИ ДОБИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014–2023 РОКІВ

У статті представлено фрагменти словника неологізмів доби російської агресії, які виникли у період 2014–2023 років і пов'язані з суспільно-політичними реаліями сьогодення.

Ключові слова: *неологія, неологізм, інновація, лексичний новотвір, російська агресія.*

The article presents fragments from the Dictionary of neologisms from the era of Russian aggression, which emerged during the period of 2014–2023 and are associated with contemporary socio-political realities.

Keywords: *neology, neologism, innovation, lexical neologism, Russian aggression.*

На сучасному етапі розвитку мовознавства проблеми неології та процеси оновлення лексико-семантичної системи мови викликають посилений інтерес у науковців. Це зумовлюється тим, що об'єктивне вивчення мови, у тому числі й лексики, передбачає дослідження її не лише в системі, а й у реалізації, тобто в мовленні. Тому активно досліджуються причини появи неологізмів, їхня класифікація, способи творення, сфери функціонування, основні тематичні групи, вплив зовнішніх чинників на розвиток словникового складу мови тощо. Саме ці питання неології висвітлювали у своїх працях вітчизняні науковці

Г. Вокальчук, Є. Карпіловська, Н. Клименко, Ж. Колоїз, Д. Мазурик, М. Навальна, А. Нелюба, Л. Струганець, О. Тараненко та ін.

Створення нових слів для позначення нових реалій – предметів, процесів, абстрактних понять – це закономірне для будь-якої мови явище, адже завдяки цьому процесу й реалізовується одна з її основних функцій – номінативна. Потреба в нових словах зумовлюється насамперед позамовними чинниками, зокрема соціальними й політичними змінами в суспільстві, розвитком науки й техніки, духовної культури тощо.

Суспільно-політичні зміни в державі, що розпочалися на початку 21 століття й кардинально змінили життя громадян України, зокрема Революція Гідності на Майдані (2013–2014 р.р.), анексія Криму та захоплення Донбасу (2014 р.), АТО (2014–2018 р.р.), ООС (2018–2022 р.р.) і, нарешті, повномасштабна війна в Україні (з 2022 р.), спричинили появу значної кількості неологізмів. Загальновідомо, що ЗМІ найшвидше реагують на будь-які суспільно-політичні події та публіцистичний стиль допускає вживання нових слів, пов'язаних із цими подіями [1; 8]. Особливо активізувався цей процес після 24 лютого 2022 року. Варто зауважити, що триває він і нині, оскільки нові слова в активному словнику продовжують з'являтися мало не щодня. Безумовно, поява таких неологізмів зумовлена перш за все таким важливим фактором, як потреба у більш виразних, експресивних, словах порівняно з канонічною мовою. Деякі з них уже узуалізувалися та увійшли до активного вжитку. Під час роботи з текстами електронних версій різних газет, дописів у соціальних мережах, поетичних творів, опублікованих на просторах Інтернету, матеріалів відеосюжетів, розміщених на відеохостингу YouTube нами було виявлено та інтерпретовано 87 неологізмів, що виникли в період 2014–2022 років і пов'язані з реаліями сьогодення.

На сучасному етапі розвитку мовознавчої науки активно створюються словники різних типів, зокрема й словники неологізмів, основним призначенням яких є фіксація лексико-словотвірних інновацій безпосередньо в контексті. Одним із актуальних завдань вітчизняної лексикографії є

створення загального словника суспільно-політичних неологізмів та новотворів на позначення воєнних реалій, що виникли в українській мові протягом 2014–2023 років й активно використовуються у ЗМІ та в художніх текстах. Однією із ґрунтовних праць, у якій чи не вперше було систематизовано та представлено лексеми, що постали внаслідок словотвірних процесів в українській мові протягом 2015–2016 років, є електронний словник «Лексико-словотвірні інновації (2015–2016)» за загальною редакцією А. Нелюби [2].

У статті пропонуємо фрагменти словника неологізмів, засвідчених у друкованих засобах масової інформації на паперових носіях, в інтернет-ресурсах, у соціальних мережах (Facebook, Instagram, Telegram та ін.) та в поезії сучасних авторів, що виникли на визначеному синхронному зрізі.

Словник укладено відповідно до сучасних вимог до лексикографічного опису авторських неологізмів. У реєстрі словника неологізми подано за абетковим принципом, що є характерним для лексикографічних праць; реєстровим словом є лексичний неологізм – як власне мовний, покликаний задовольнити суспільну потребу в певній лінгвоодиниці, так і індивідуально-авторський новотвір, у якому віддзеркалено специфіку авторського мовного чуття і світобачення.

Словникова стаття містить такі компоненти:

- 1) реєстрове слово – подане напівжирним накресленням;
- 2) граматичні характеристики реєстрового слова, насамперед частиномовна належність, вказівка роду, числа іменників;
- 3) контекст, у якому вживається описуване слово (виділяється курсивом, реєстрове слово – підкресленням);
- 4) довідки різного характеру і призначення;
- 5) «паспортизація» (вказівка на назву статті чи відеосюжету, назву електронного чи паперового джерела, де фіксується неологізм та на покликання, за яким його можна відшукати, у тому числі подається покликання на соцмережі (зокрема персональну сторінку автора інновації).

Запропонований фрагмент словника неологізмів, які виникли у період з 2014 по 2023 роки, стане частиною колективного наукового дослідження, над яким працюють члени неографічної лабораторії «NEOLEX–Рівне» РДГУ під керівництвом професора Вокальчук Г. М.

Словник неологізмів доби російської агресії 2014–2023 років

(фрагменти)

Арти'ст-путіні'ст – ім., ч.р. <у назві статті; у зн. «артист, що проживає на території РФ і підтримує війну (т.зв. «спецоперацію») в Україні та загарбницькі плани Путіна або взагалі не коментує події, що відбуваються в Україні»>. *Український режисер Семен Горов висловився про російську пропаганду та про те, чому артисти-путіністи підтримують війну Росії проти України.* – НВ Life. – 21.11.2022 р.).

<https://life.nv.ua/ukr/znamenitosti/semen-gorov-vislovivsyia-pro-rosiysku-propagandu-ta-ani-lorak-yaka-zradila-ukrajinu-ce-gipnoz-50285582.html>

Баво'вна* («Баво'вна»*) – ім., ж.р. <вибухи на окупованій території України та на території Росії; походить від рос. *хло'пок* у зн. «бавовна», хоча зазвичай ідеться про *хлопо'к* у зн. «удар», «стук», «оплеск», «ляскіт»>. *На жаль, поки що не можемо стверджувати, що сьогоднішня «бавовна» може примусити росіян відмовитись від ракетних обстрілів України. (Що за «бензовоз» та «недопалок» сьогодні впали на аеродроми, звідки рашисти обстрілюють ракетами Україну.* – Defense Express. – 05.12.2022 р.).

https://defence-ua.com/army_and_war/scho_za_benzovoz_ta_nedopalok_sogodni_vpali_na_aerodromi_zvidki_rashisti_obstriljujut_raketami_ukrajinu-9874.html

Після «бавовни» на аеродромах Росія почала перекидати свої літаки на інші летовища. Керівник Центру військово-правових досліджень Олександр Мусієнко вважає, що тепер для РФ будуть складнощі у завданні ракетних ударів по Україні. (Катерина Кузнєцова. Після «бавовни» на аеродромах Росія

перебазовує авіацію: як це вплине на масовані атаки по Україні. – ТСН. – 10.12.2022 р.); пор.: **Бавовня́тко**.

<https://tsn.ua/ato/pislya-bavovni-na-eaerodromah-rosiya-perebazovuye-aviaciyu-ekspert-poyasniv-yak-ce-vpline-na-masovani-ataki-po-ukrayini-2219839.html>

Блінолопа́тна – прикм., субст. <у зн. росія; утворено від рос. бліни + лопати>. *І не повстання за правду, волю та мир, як про це заведено думати, а за помсту і захоплення влади, щоб трансформуватися з поневолених на поневолювачів і, по факту, нічого не змінилося. Така доля блінолопатної, така їхня Сансара. Сила в правді, кажете?* (Алла Рядинська. Міністерство нападу росії збрехало про втрати на війні АрміяINFORM. – 22.09.2022 р.).

<https://armyinform.com.ua/2022/09/22/ministerstvo-napadu-rosiyi-zbrehalo-pro-vtraty-na-vijni/>

Держа́ва-агре́сор – ім., ж.р. *Державою-агресором і державою-окупантом є Російська Федерація, яка здійснила та здійснює збройну агресію проти України, окупувала частину території України. (Держава-окупант та наслідки окупації. – Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України).*

Держа́ва-окупа́нт – ім., ж.р.; див.: **Держа́ва-агре́сор**.

<https://minre.gov.ua/section/derzhava-okupant-ta-naslidky-okupaciyi>

Задвохсо́тити («задвохсо́тити») – дієсл., <у назві відео; у назві статті; у зн. *знищити, ліквідувати (про людину), позбавити життя; від «вантаж 200» — умовної позначки вантажу із загиблими учасниками військових операцій*>. *(Втрати росіян на 2 листопада: ЗСУ задвохсотили 800 загарбників та знищили 23 дрони.).* https://www.youtube.com/watch?v=xznWO7F_Kkc; *ЗСУ «задвохсотили» вже понад 93 тисячі російських окупантів. За минулу добу Збройні Сили України ліквідували ще 340 рашистів.* (ПІК. Прикарпатська інформаційна корпорація. – 08.12.2022 р.).

<https://pik.net.ua/2022/12/08/zsu-zadvohsotyly-vzhe-ponad-93-tysyachi-rosijskyh-okupantiv/>

«Затр'юхсо'тити» – дієсл. <у зн. поранити, нейтралізувати ворога>. Мінометник розповідає, як кілька днів вони «полювали» на один ворожий БТР, а нещодавно їм вдалось його вистежити й «затр'юхсотити». (Ольга Кудря. Ідеальна формула мінометників. – Укрінформ. – 24.11.2022 р.).

<https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3620852-idealna-formula-minometnikov.html>

«Закобзо'нити» – дієсл. <від прізви. виконавця рос. патріотичних пісень Й. Кобзона> Українські захисники впродовж дня, 4 вересня, продовжують завдавати ударів по окупантах. Вони за кілька годин цієї доби встигли «закобзонити» вже зо два десятки окупантів. (Ігор Бережанський. ЗСУ на Південному напрямку «закобзонили» два десятки окупантів та їхню техніку. – ТСН. – 04.09.2022 р.).

<https://tsn.ua/ukrayina/zsu-na-pivdennomu-napryamku-zakobzonili-dva-desyatki-okupantiv-ta-yihnyu-tehniku-2150260.html>

Краї'на-вби'вця – ім., ж.р. Президент України Володимир Зеленський у фейсбуці написав: «Вінниця. Ракетні удари по центру міста. Є поранені та загиблі, серед них – маленька дитина. Щодня Росія нищить мирне населення, вбиває українських дітей, спрямовує ракети по цивільних об'єктах. Де немає нічого військового. Що це, як не відкритий терористичний акт? Нелюди. Країна-вбивця. Країна-терорист». («Нелюди. Країна-вбивця»: Зеленський про ракетні удари РФ по Вінниці. Є жертви і руйнування).

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-vinnytsia-vybukhy-rf/31943089.html>

Краї'на-терори'ст – ім., ж.р. див.: **Краї'на-вби'вця**.

Краї'на-го'пнік – ім., ж.р. Країна-гопнік, країна-зłodій, країна-терорист! Крадуть геть усе. (ФБ. Сухопутні війська ЗС України, 12.03.2022 р.);

див.: **Краї'на-зłodій**.

https://www.facebook.com/UkrainianLandForces/posts/301557502076248/?paipv=0&eav=AfawRMY-hr_ob3XbbT6S2I8FZMye2q0BbQwnBatJx7Icf9rAmKTIHXb55kOCW5Y4NNA&_rdr

Краї'на-зло'дій – ім., ж.р. див.: **Краї'на-го'пнік**.

Краї́на-фе́йк – ім., ж.р. *Ремарки про те, що російська хунта бреше, звучать як авторитетні заяви про те, що небо синє, вода мокра, а земля знизу. Але важливо знати не те, що росія — краї́на-фейк, краї́на-404, краї́на-шапіто, а про що саме на росії знову брешуть, щоб чергова нісенітниця не загубилася в потоці шизофренії з каналізаційних стоків, які за поребріком чомусь називають «ЗМІ», і не зійшла за правду або навіть напівправду. (Алла Рядинська Міністерство нападу росії збрехало про втрати на війні АрміяINFORM. – 22.09.2022 р.).*

<https://armyinform.com.ua/2022/09/22/ministerstvo-napadu-rosiyi-zbrehalo-pro-vtraty-na-vijni/>

Краї́на-шапіто́ – ім., ж.р., див.: **Краї́на-фе́йк.**

Краї́на-404 – ім., ж.р., див.: **Краї́на-фе́йк.**

«Моги́ліза́ція» (МоГіліза́ція) – ім., ж.р. <від моги́ла+мобіліза́ція; у зн. позбавлене будь-якого сенсу знищення чоловічого населення країни-агресора; одним із перших це слово використав у своїй творчості заслужений художник України Олег Шупляк (картина «В очікуванні «всеобщей моГілізації»...») (ФБ. 20.09.2022)>, *Провал «моги́ліза́ції» та неспроможність забезпечити армію всім необхідним призведе до зміни існуючого режиму в росії. (Укрінформ. – 18.12.2022р.)*

<https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3587568-ogolosena-mogilizacia-prizvede-do-zmini-ninijnogo-rezimu-v-rf-reznikov.html> ; <у назві статті>. *Ні «моги́ліза́ції», путіна в окопи: у рф тривають акції протесту, більш ніж 150 затриманих. (Слово і діло. – 21.09.2022 р.)*

<https://www.slovoidilo.ua/2022/09/21/novyna/svit/ni-mohylizacziyi-hanba-policejskym-rf-tryvayut-akcziyi-protestu-bilsh-nizh-150-zatrymanyx>

Моги́лізува́ти – дієсл. <моги́ла + мобілізувати ; від *моги́лізувати* у зн. *знищити*; у назві статті>. *ЗСУ моги́лізували рекордну кількість військових рф за добу. ua.news. – 12.12.2022 р.).*

<https://ua.news/ua/war-vs-rf/vsu-mogylyzyrovaly-rekordnoe-kolychestvo-voennyh-rf-za-sutky>

Мордо́р* – ім. ч.р. <країна, яка існувала у вигаданому світі Середзем'я Дж. Р. Р. Толкіна і була осередком сили Чорного Володаря Саурона; у зн. росія – країна вселенського зла; через збій у роботі сервісу Google Translate словосполучення російська федерація перекладалося з російської на українську як Мордор>. «*Мордор лізе, намагається прорвати наші позиції. На деяких напрямках їм вдалось просунутись приблизно на 50 – 100 метрів. Колосальні маси піхоти і багато БК підвезли. Треба відбивати постійні штурми та атаки. Лінія оборони в таких надлюдських умовах тримається, місто стоїть*» – розказують бійці у своєму блозі в соцмережах. (ВІДЕО. «Мордор лізе, намагається прорвати наші позиції»: військові про сьогоднішню обстановку на Бахмутському напрямку. – ВЧАСНО. Інформаційне агентство. – 06.01.2023 р.). <https://vchasnoua.com/donbass/74979-mordor-lize-namahaietsia-prorvaty-nashi-pozytsii-viiskovi-pro-sohodnishniu-obstanovku-na-bakhmutskomu-napriamku>

Недоі́мпе́рія – ім., ж.р. <у назві статті>. (Єлизавета Калітвенцева. «*Нелюди з недоімперії*»: рашисти «оцінили» перемогу України на Євробаченні – 2022. – Українські національні новини. Інформаційне агентство. – 15.05.2022 р.). <https://www.unn.com.ua/uk/news/1976938-nelyudi-z-nedoimperiyi-rashisti-vidreaguvali-na-peremogu-ukrayini-v-yevrobachenni-2022>

Пу́тлер – ім., ч.р., <у назві статті; від прізвищ диктаторів *Путін* + *Гітлер*>. (Олена Ахінько. *Путлер оголосив на росії часткову мобілізацію*. – МИГ. – 21.09.2022 р.). <https://mig.com.ua/putler-oholosyv-na-rosii-chastkovu-mobilizatsiiu/>

Пу́тлер-го́пник – ім., ч.р., *Також путлер-гопник заявив, що «всі засоби ураження, у тому числі і ядерні, будуть застосовані у разі загрози територіальній цілісності Росії, це не блеф»*. (Олена Ахінько. *Путлер оголосив на росії часткову мобілізацію*. – МИГ. – 21.09.2022 р.). <https://mig.com.ua/putler-oholosyv-na-rosii-chastkovu-mobilizatsiiu/>

Раши́ст – ім., ч. р. <від англ. *russia* («раша» = *Росія*) + *фашист*>, *А хочеться ж жіночого, простого: / На шії – дукачів, коралів, чи намиста, / А чи на*

шибеницях – в зашморгах рашистів – / Так хочеться жіночого, простого. (М. Калько. На лінгвістичному блокпосту (чоловіча поезія спротиву). Пост тридцять п'ятий. Феміністичний (трішки чорного гумору)*.– Фейсбук. Микола Калко); пор.: *Для світу злочини рашистів у Бучі стали певним прозрінням.* (Телеканал Прямий. 04.04.2022 р.); *Рашисти влучили касетним Іскандером по залізничному вокзалу Краматорська в момент евакуації тисяч людей...* (<https://33kanal.com/news/176868.html>); *Резніков зазначив, що це був не перший і не останній удар рашистів. Але обстріли виснажують ресурси росіян так само, як наші, і врешті-решт вони закінчатся, зокрема й ресурси їхнього ракетного потенціалу.* (Алла Рядинська «Мета російського ракетного терору – занурити нас у темряву і холод. Але росії нас не зламати» – Олексій Резніков Армія INFORM. – 11.12.2022 р.).

<https://armyinform.com.ua/2022/12/11/internacjonalnyj-legion-otrymuje-na-fronti-bezczinnyj-dosvid-u-bytvi-za-demokratychni-czinnosti-z-despotiyeyu-novogo-fyurera-oleksij-reznikov/>

Раши'стський – прикм., *У нашому небі – щоніч, то нові зірки... / З моїх українців в тебе вже ціле сузір'є, Боже! / Там воїни, старці... Діти й в сльозах жінки... / Їх вбило рашиське кодро: чорне ярмо, вороже.* (Дарина Кравчук. У нашому небі – щоніч, то нові зірки... – Фейсбук. Дарина Кравчук. Допис від 28.05.2022 р.).

<https://www.facebook.com/dariya.poetry/>

РФія – ім., ж.р. <від Російська федерація; у назві статті>. (12 день війни: РФія втратила майже 50 тисяч солдатів вбитими та пораненими. – Радіо Трек: НОВИНИ. – 07.03.2022 р.).

https://radiotrek.rv.ua/news/12-den-viyini-rfiya-vtratila-mayzhe-50-tisyach-soldativ_284743.html

Тікто'к-війська' – ім. мн. <ТікТок – це розважальний додаток для зйомки, монтажу, редагування, декорування та публікації відеороликів тривалістю 15 секунд (зараз уже 60 сек.) ; таку назву отримали деякі підрозділи кадирівців через активне життя в соцмережах і створення постановочних відеосюжетів,

що не стосуються реальних бойових дій>. *Тікток-війська Кадирова знову зафільмували свій «героїзм». Після нерівних боїв з порожніми будівлями, світлофорами і гаражами цього разу тітокери героїчно розправилися з українськими кущами.* (Ігор Прокопчук. Тікток-війська Кадирова показали, як воюють з «бандерівськими» кущами (відео). – Новини. Івано-Франківськ. – 12.06.2022 р.).

<https://versii.if.ua/novynu/tiktok-vijska-kadyrova-pokazaly-yak-voyuuyut-z-banderivskymu-kushhamu-video/>

Чмо́бік – ім., ч.р. <чмобіки – російські громадяни, які були мобілізовані внаслідок проведення часткової мобілізації в росії у вересні 2022 року; хоча неологізм утворений шляхом складання із суфіксацією (чмобік = *частково* + *мобілізований* + -ік), проте в лексемі яскраво виражена негативна оцінка; у назві відео>. «Чмобіки» масово телефонують в Україну: цікавляться, як здатися в полон». – Телеканал «Конкурент TV». – 16.10.2022 р.).

<https://www.youtube.com/watch?v=ZhOGStEai9g>; <у назві статті>. («Російські чмобіки вже здаються у полон: «друга армія світу» пиячить і ховається». – ТСН. – 04.10.2022 р.).

<https://tsn.ua/video/video-novini/rosiyski-chmobiki-vzhe-zdayutsya-u-polon-druga-armiya-svitu-piyachit-i-hovayetsya.html>

Література

1. Дорош Л. Неологізми в українській мові (від Євромайдану до сьогодні). Прага, 2018. 90 с.
2. Нелюба А., Редько Є. Лексико-словотвірні інновації (2015–2016). Словник / загальна редакція А. Нелюби. Харків : Харківське історико-філологічне товариство, 2017. 204 с.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1

ДИНАМІКА ГРАМАТИЧНОГО ЛАДУ УКРАЇНСЬКОЇ ТА
ІНШИХ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ

Волос Наталія, Воробієвська Яна. ОСОБЛИВОСТІ СИНТАКСИЧНО-СТИЛІСТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ МОВИ ТВОРІВ ІРЕНИ КАРПИ.....	4
Гуменюк Яніна. ЗВЕРТАННЯ У ПОЕТИЧНІЙ ТВОРЧОСТІ ПАВЛА ГІРНИКА.....	13
Дубенчук Аліна, Мельник Наталія. СКЛАДНОПІДРЯДНЕ РЕЧЕННЯ В МОВОСТИЛІ ЮРІЯ ВИННИЧУКА: СТРУКТУРА, СЕМАНТИКА.....	21
Саджайя Діана. ПОВТОР ЯК СИНТАКСИЧНО-СТИЛІСТИЧНА ДОМІНАНТА В ПОЕЗІЇ ВАСИЛЯ СТУСА.....	27
Шкарбан Тамара, Сачковська Юлія. СИНТАКСИЧНІ ПАРАМЕТРИ ПРОЗИ ДАРИ КОРНІЙ.....	34

РОЗДІЛ 2

ЛЕКСИЧНА СИСТЕМА МОВИ В ЇЇ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКАХ ТА ІНДИВІДУАЛЬНИХ
ВИЯВАХ

Бортнік Віра. ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ НАЗВ ОСІБ ЧОЛОВІЧОЇ І ЖІНОЧОЇ СТАТІ В МОВІ СУЧАСНИХ МЕДІА.....	44
Веремчук Ольга. ОСОБЛИВОСТІ СТИЛІСТИЧНОЇ ТРАНСПОЗИЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕРМІНІВ.....	49
Власюк Іванна. АНАЛІЗ ІСТОРІЇ БЛІНГВІЗМУ В УКРАЇНІ ТА ВПЛИВ ІСТОРИЧНИХ ПОДІЙ НА ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ СИТУАЦІЇ.....	56
Володько Анастасія. МЕТАФОРА В ПІСЕННИХ ТЕКСТАХ АНДРІЯ КУЗЬМЕНКА.....	64
Дячук Вікторія, Шкарбан Тамара. ЕМОЦІЙНО ЗАБАРВЛЕНА ЛЕКСИКА ЯК ОЗНАКА ІДЮСТИЛЮ ОКСАНИ ЗАБУЖКО.....	70
Кравець Євгенія. ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АВТОРСЬКОГО СТИЛЮ М. ВІНГРАНОВСЬКОГО (НА МАТЕРІАЛІ ПОВІСТЕЙ «СІРОМАНЕЦЬ», «ПЕРВІНКА», «КІНЬ НА ВЕЧІРНІЙ ЗОРІ»).....	76
Кузьмич Оксана, Муляр Тетяна. СТИЛЕТВІРНА Й ТЕКСТОТВІРНА РОЛЬ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИКИ В РОМАНІ В. ЛИСА «СТОЛІТТЯ ЯКОВА».....	83
Лясковська Аліна. ПЕРЕКЛАДИ ТВОРІВ С. ЛЕМА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ....	92

Ричагівська Юлія, Захарчук Ольга. ХУДОЖНІ ФУНКЦІЇ ДІАЛЕКТИЗМІВ У РОМАНІ ВАСИЛЯ ШКЛЯРА «ТРОЩА».....100

Совтис Наталія, Цапук Ангеліна. ЗАСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ «ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТЬ» У ХУДОЖНЬОМУ ОСМИСЛЕННІ ТЕМИ ВІЙНИ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРЧОСТІ ЛІНИ КОСТЕНКО).....105

Стельмах Антоніна. ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТОК ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ ЯК НАУКИ.....117

Шершун Богдана. ХУДОЖНІСТЬ ПОЕТИЧНОГО ТЕКСТУ ЯК ДЖЕРЕЛО СТИЛІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....124

РОЗДІЛ 3

НЕОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ: ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИЙ І ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ВИМІРИ

Адах Наталія, Котович Мар'яна. СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ ІМЕННИКІВ ПАВЛА ВОЛЬВАЧА.....139

Вокальчук Євген, Парницька Ірина, Хом'якова Марта. МАТЕРІАЛИ ДО «СЛОВНИКА УКРАЇНСЬКОГО СПРОТИВУ (НЕОЛОГІЯ ДОБИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014–2023 РОКІВ)».....147

Дрегель Тетяна. НЕОЛОГІЗМИ: ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ І КЛАСИФІКАЦІЇ.....156

Кулик Ірина. НЕОЛОГІЯ СУЧАСНИХ ПОЕТІВ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ.....163

Лобач Валерія. НЕОЛОГІЗМИ ДОБИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014–2023 РОКІВ...169

Нагорна Юлія. СЛОВОТВІРНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ НОВОТВОРІВ У ТЕКСТАХ УКРАЇНСЬКОЇ ПОСТМОДЕРНОЇ ПРОЗИ.....179

Нивчик Зоряна. ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ ОПИС НЕОЛОГІЗМІВ ДОБИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014–2023 РОКІВ (словникові матеріали).....186

Савицька Катерина. СЛОВОТВОРЧІСТЬ ВАЛЕНТИНИ ЛЮЛІЧ ТА НАТАЛІЇ ДЕМЕДЮК ДОБИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014-2023 РР. (ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ).....204

РОЗДІЛ 4

МОВНА ОСВІТА Й КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ

Коваль Марина. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....210

Колеснікова Юлія. МОВНА ОСВІТА І КУЛЬТУРА МОВИ ЯК СКЛАДОВІ КУЛЬТУРНОЇ ДЕОКУПАЦІЇ ДОНБАСУ В КОНТЕКСТІ ІСТОРИЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ.....	215
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	221
ЗМІСТ.....	223

Наукове видання

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Збірник наукових праць «Лінгвістичні студії молодих дослідників»

Випуск 13

Головний редактор *Волос Н. П.*

Заступники головного редактора *Адах Н. А., Гаврилюк Н. В., Ричагівська Ю. Є.*

Відповідальна за випуск *Волос Н. П.*

У дизайні обкладинки використано портрет професора К. Ф. Шульжука (автор – О. Г. Сорока)

Лінгвістичні студії молодих дослідників: Збірник наукових праць. Рівне : РДГУ. Вип. 13. 2023. 226 с.

Linguistic Studies of Young Researchers: A Collection of Scientific Works. Rivne : RSHU. Vol. 13. 2023. p.226.

The collection includes articles of students and masters, postgraduates, candidates and doctors of philological sciences. The works dealt with topical issues of the grammar of the modern Ukrainian language, lexicology, neology, linguocultural and comparative studies.

It is intended for teachers, postgraduates, students of philology, schoolchildren.

Адреса редколегії:

кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука
Рівненського державного гуманітарного університету, вул. Пластова, 31, м. Рівне, 33000.